

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет **філологічний**
Катедра **української мови імені проф. Івана Ковалика**

Затверджено
на засіданні катедри **української мови**
імені проф. Івана Ковалика
факультету **філологічного**
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28/08/ 2025 р.)

Завідувач кафедри проф. З.О. Купчинська

Силабус
із навчальної дисципліни «**Львів і його мова**»,
що викладається в межах ОПП (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія (035.10 прикладна лінгвістика, 035.01 українська
мова та література).

Львів 2025

Назва дисципліни	Львів і його мова
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української мови імені проф.Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.10 (прикладна лінгвістика, 035.01 українська мова та література).
Викладач дисципліни	Канд.філол.наук Висоцька Т.Й.
Контактна інформація викладача	tetyana.vysotska@lnu.edu.ua; https://philology.lnu.edu.ua/employee/vysotska-tetyana Головний корпус ЛНУ ім. Івана Франка, каб. 234 м. Львів, вул. Університетська, 1.
Консультації	Консультації у день проведення дисципліни за попередньою домовленістю. Он-лайн консультації за попередньою домовленістю. Для погодження часу он-лайн консультації слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	https://philology.lnu.edu.ua/course/lviv-i-yoho-mova
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Львів і його мова» вивчають студенти-філологи 4 курсу зі спеціальності 035 Філологія; спеціалізації 035.01 «Українська мова та література»; «Прикладна лінгвістика». Ця дисципліна викладається в 7 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Усього 90 год, із яких 30 год лекційних і 60 год – самостійна робота. Дисципліна закінчується заліком.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна становить одну з вагомих складових форм навчальної роботи, адже знайомить студентів з урбанолінгвістикою та дотичними до неї науковими напрямками (зокрема лексикологією, соціолінгвістикою, історією мови, культурологією та ін.), розширює знання з актуальних проблем функціонування мови та особистості, мови й соціуму, наскільки місто впливає на розвиток і творення безпосередньо мовного тла в різні періоди.
Мета та цілі дисципліни	Мета дисципліни – на основі досліджень давніх пам'яток (Середньовіччя, Ренеанс), художніх творів письменників міжвоєнного Львова та сьогодення, лексикографічних праць ознайомити студентів із розвитком української мови у Галичині; висвітлити питання варіантності української літературної мови, зокрема взаємодію між західноукраїнським та східноукраїнським варіантами.

	<p>Дисципліна має загальнотеоретичні й практичні цілі.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів із традиційними й новими підходами щодо класифікації різних лексичних явищ, із лексико-фразеологічною системою сучасної української мови; - розглянути й опрацювати поняття «мова міста», «мовний побут міста», «мовний портрет міста», «лінгвопортрет міста», «мовний образ міста», «мовний стан міста», «мовний міський простір», «лінгвокультурний простір міста», «мова міського колективу», «мова міського соціуму», «народно-розмовне мовлення міста», «мовний клімат», «лінгвістичне градознавство», «мовний ландшафт міста», що допоможуть у вивченні мовного феномену Львова; - формувати у студентів навички застосування лінгвістичних методів аналізу слів і текстів; - продемонструвати особливості функціонування лексичної одиниці в тексті; - охарактеризувати лексичний склад лексики з позиції соціолінгвістики; - простежити взаємозумовленість феномену мови і культури у межах міста і формування специфічного мовлення в міському просторі.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мартос С.А. Мовний портрет міста як складник соціолінгвістичної практики студентів. Філологічна освіта: компетентнісна парадигма. <i>Матеріали Міжнародної науково-практичної заочної інтернет-конференції (15 листопада 2019р.)</i>. Миколаїв, 2019. С.110-112. 2. Миколенко Т. Мова міста: динаміка та сучасний етап вивчення. Мовні і концептуальні картини світу. 2013. Вип. 43 (3). С.77-82. 3. Підкуймуха Л. Мова Львова, або коли й батяри говорили. К.: Кліо, 2020. 328с. 4. Сікора Г. Львівське мовлення як об'єкт лінгвоукраїністики. Волинь-Житомирщина. <i>Історико-філологічний збірник з регіональних проблем</i>. Житомир, 2001. С. 162-170. 5. Сікора Г. Мова Львова як урбаністичний лінгвофеномен. З історії людей та ідей: монографія. Львів, Мовознавча комісія НТШ. Том 6. 2023. С. 171 – 181. 6. Сікора Г. Текст міста як лінгвістичний феномен. <i>Українська мова</i>. 2016. № 4. С.122-135. 7. Сікора Г. Фонетика сучасного львівського мовлення. Дисер. на здобуття наук.ступеня канд.філол.наук. Рукопис. К., 2021. 225с. 8. Степанов Є. Мова міста як соціолінгвістична проблема / <i>Вісник Львівського університету. Серія філол.</i> 2006. Вип. 38. Ч. II. С. 65-71. 9. Хобзей Н. Дещо про запозичення в мовленні львів'ян у

контексті говірок південно-західного наріччя.
Діалектологічні студії. Львів, 2010. С. 113-120.

Додаткова

1. Вінце Беатрікс: Особливості співіснування та взаємодії мов у мовному ландшафті міста Виноградів. Кафедра філології, Берегово, 2022. 53 с.
2. Віра О. В. Годоніміка Львова: генеза і розвиток в магдебурзький період. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 – «Історія та археологія». Український католицький університет, Львів, 2023.
3. Гарлицька Т. С. Динаміка та соціолінгвістичні особливості розвитку мови міського ареалу. *Одеський лінгвістичний вісник*. Одеса, 2015. Вип. 5, Т. 2. С. 22-26.
4. Друм Т. Сленг: погляд зсередини. *Дивослово*, 1998, № 12.
5. Ілько Лемко. Львів понад усе. Спогади львівянина другої половини двадцятого століття : вид. 3-тє доп. Львів, 2017. 240 с.
6. Львів – місто, що надихає. Література /упор. Ольга Муха. Львів, 2017. 448 с.
7. Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні: зовнішня історія української мови XI – XX ст. К.: К.І.С., 2020. 192 с.
8. Масенко Л. Мова і суспільство : постколоніальний вимір. К. : Вид. Дім: «Києво-Могилян. акад.», 2004. 163 с.
9. Матвіяс І. Варіанти української літературної мови. К., 1998. 162с.
10. Мацюк Г. До типології мовних ситуацій в історичній соціолінгвістиці. Мовна ситуація на Холмщині та Підляшші в 1815–1915 рр. *Мовознавство*. 2021. №3. С. 20–37.
11. Мацюк Г. Про природу взаємодії мови та ідентичності в Україні (на матеріалі міського урбанімікону радянського та пострадянського періодів) // *Україноцентризм наукового сумління. Збірник наукових праць на пошану професора Зеновія Терлака*. Львів: Ліга-Прес, 2014. С.539-565.
12. Мацюк Г. Розбудова україномовних комунікативних практик у Холмсько-Підляській єпархії в 1940–1944 рр.: роль архиєпископа Іларіона (Огієнка). Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : наук. збірник. Сер. філологічна / [редкол.: Людмила Марчук (голов. ред.), Олег Рарицький (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2020. Вип. XVII. С. 71–84.
13. Привілеї національних громад міста Львова (XIV -XVIII ст.) / упор. М.Капраль, наук. ред. Я.Дашкевич, Р.Шуст. Львів, 2010. 576с.
14. Руда О. Урбанолінгвістика в Україні: надбання та перспективи досліджень. *Культура слова*. № 94. 2021.
15. Соколова С. О. Полілінгвальний мовний ландшафт міста в сприйнятті киян. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2014. Вип. 48. С. 406-414.

	<p>16. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг. К.: Критика, 2004. 464 с.</p> <p>17. Стишов О.А. Українська лексика кінця ХХ століття (на матеріалі мови засобів масової інформації). К. 2003.</p> <p>18. Фаріон І. Суспільний статус староукраїнської (руської) мови у ХІV-ХVІІ ст. : мовна свідомість, мовна дійсність, мовна перспектива. Львів, 2015. 656 с.</p> <p>19. Чапленко В. Історія нової української літературної мови (17ст. -1933). Нью-Йорк,1970.</p> <p>20. Шевельов Ю. Внесок Галичини у формування української літературної мови. Львів-Нью-Йорк,1996. С.27-108.</p> <p>21. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус. Чернівці,1998. С.113-139.</p> <p>22. Шилов В. Як діахронічний аналіз мовного ландшафту можна використовувати в діалектології (на прикладі Закарпатської області)? Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica 2023/1: 126–138.</p> <p>Лексикографічні джерела:</p> <p>Великий тлумачний словник сучасної української мови / В. Т. Бусел (уклад. та голов. ред.). К.: Перун, 2005.</p> <p>Винничук Ю. Словничок галицизмів. Винничук Ю. Мальва Ланда. Львів, 2007. 428 с.</p> <p>Лексикон Львівський : поважно і на жарт / укл. Н.Хобзей та ін. Львів, 2012. 852 с.</p> <p>Ставицька Л. Український жаргон. Київ, 2005. 496 с.</p>
Тривалість дисципліни	1 семестр
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг 90 год. Лекції – 30 год; самостійна робота – 60 год. 3 кредити ЄКТС.
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теоретико-методологічні засади і лінгвістичні поняття курсу «Львів і його мова» • Принципи і критерії періодизації історії української літературної мови, основні етапи її становлення, • Внутрішньомовні процеси, явища та позамовні чинники, що характеризують стан української мови в окремо означений період; • Основні наукові лінгвістичні поняття, що називають той чи інший варіант/різновид української літературної мови відповідно до періоду її функціонування; • Стан та перспективи дослідження варіантів української літературної мови в історичному аспекті. • Взаємовпливи східно- і західноукраїнського мовно-літературного варіантів;

	<ul style="list-style-type: none"> Класифікації типів мовленнєвих культур сучасного міста. <p>Студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> Коментувати і виявляти у текстах лексеми, властиві західноукраїнському варіанту літературної мови; Характеризувати позицію, роль і вплив історичних постатей (словесників, лексикографів, письменників), що працювали, жили у Львові, на мовотворчі процеси; оперувати основними методиками і прийомами лексикологічного та фразеологічного аналізів; визначати лексикологічні характеристики слів сучасної української літературної мови; застосовувати лексикографічні видання як джерела необхідної лінгвістичної інформації; визначати стильову приналежність і емоційно-експресивне забарвлення слів та способи його вираження; витлумачувати значення фразеологічних одиниць і вводити їх у контекст; пояснювати лексичне значення слова й визначати семантичні компоненти (семи) в його структурі.
Ключові слова	Мовна особистість, койне, мова міста, урбанолінгвістика, соціолінгвістика, соціолекти, жаргон, арго, сленг, варіант, варіантність, діалект, західноукраїнська літературна мова.
Формат дисципліни	стаціонар
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення дисципліни здобувачі освіти потребують базових знань із філологічних дисциплін, а також знань з історії України та Всесвітньої історії, культурології, достатніх для забезпечення розуміння проблематики урбанолінгвістики як сучасного напрямку мовознавчих студій, що в підсумку дасть можливість простежити за міським мовленням на різних хронологічних відтинках і сформуванню мовний портрет львів'янина з урахуванням як регіональної специфіки, так і літературної мови.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання дисципліни	Під час навчання передбачено залучення інтерактивного, проектного та діяльнісного методів навчання, метод бесіди. Щодо технік, то використовуються презентація, колаборативне навчання, диспут.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, екран.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за такими видами робіт: 1. Участь у роботі під час аудиторних занять – 15 балів (усіх аудиторних занять налічується 15); Критерії оцінювання: 1 бал - здобувач бере участь у дискусіях під час проектних

робіт, доповідей, ставить питання під час презентацій проєктної роботи одногрупників, відповідає на питання, аргументовано пояснює проблемні явища, вміє аналізувати та систематизувати теоретичний і практичний матеріал;
0 балів – не є активним учасником навчального процесу.

2. Доповідь із проєктною роботою на вибір (**20 балів**):

Опрацювати наукову розвідку М.Грушевського «Про українську мову і українську школу / М. Грушевський; передм. Я. Гояна. – 2-ге вид. – Київ: Веселка, 1991. – 45, [1] с.»
Режим доступу: <https://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001452>

Опрацювати наукову розвідку Шаповала Ю. "Діло" (1880-1939) - перша українська щоденна газета : навчальний посібник / Ю. Г. Шаповал; Міжнародний економіко-гуманітарний ун-т ім. Степана Дем'янчука. Рівне: [б.в.], 2007. 68 с.

У «Літературно-науковому віснику» за 1901 р. опрацювати статті про мовне питання й освіту у Львові:

Гнатюк В. Справа українсько-руського університету у Львові https://shron2.chtyvo.org.ua/Literaturno-naukovyi_vistnyk/1901_Tom_16_Knyha_11.pdf

Кримський А. Про нашу літературну мову. https://shron2.chtyvo.org.ua/Literaturno-naukovyi_vistnyk/1901_Tom_16_Knyha_10.pdf

Критерії оцінювання:

20 балів – здобувач вичерпно і ґрунтовно опрацював статтю, зрозумів її зміст, зумів реферувати статтю і донести її основні положення до студентської аудиторії,

15 балів – здобувач не висвітлив усіх проблем, порушених у статті;

10 балів - здобувач не висвітлив усіх проблем, порушених у статті, не зумів відповісти на поставлені питання викладача та студентів;

5 балів – студент поверхово проаналізував проблематику наукової статті, під час виступу допустив помилки;

0 балів – не опрацював наукової статті.

3. Проєктна робота «Львів сучасний і мовне питання» на вибір студента – **20 балів**:

Опрацювати емпороніми (назви магазинів, кіосків, павільйонів, салонів, торгових центрів, розважальних комплексів, залів); ергоніми (назви підприємств і закладів різного профілю – ресторани, кафе); епіграфіку (вуличні тексти:(друковані тексти афіш, плакатів, оголошень, вивісок, стендів, реклам) Львова і простежити саме львівську тональність у назвах. Чи Львів втрачає своє обличчя через засмічення запозиками?

Критерії оцінювання:

20-19 балів – здобувач вичерпно і ґрунтовно підготував проєктну роботу, простежив еволюцію назв, їхнє походження, презентував висновки про динаміку зміни тої чи іншої назви до студентської аудиторії,

18-16 балів – студент у проєкті звернув увагу на історію тих чи інших обраних онімів міста Львова, висвітлив проблематику назви, що зумовлена різними позалінгвальними причинами, однак презентація містила певні граматичні чи стилістичні огріхи;

15-11 балів – здобувач не висвітлив достатньо обраної теми або ж підібраний матеріал не до кінця відповідав змістові проблематики і завданням, окрім того, студент не зумів аргументовано презентувати вибір обраної назви;

10-5 балів - здобувач поверхнево підготував проєкт, не зумів відповісти на поставлені питання викладача та студентів;

0 балів – здобувач не підготував проєкту.

4. **Модульний контроль** включає два види робіт: письмовий (тести) **20 балів** й усний – **25 балів** (проєкт на вибір, що готують упродовж семестру: Зробити запис розмовного міського мовлення й описати комунікативну ситуацію містян. Зробити висновки щодо нормативності мовлення містян. Прослідкувати й зафіксувати етикетні формули комунікації містян: привітання, прощання, вдячність, вибачення (одне на Ваш вибір). Зробити висновки про залежність/ незалежність вибору етикетних формул у певних міських соціогрупах (вік, стать, професія та ін.) – **45 балів**.

Критерії оцінювання : тести (10 запитань, кожна правильна відповідь – 2 бали) – **20 балів**;

0 балів – жадної правильної відповіді;

Проєк (тема на вибір студента): **25 б.**

25 балів – студент подає вичерпний та аргументований матеріал, презентацію запису, аналіз запису, систематизує зібраний матеріалу і робить відповідні висновки;

24-20 балів : здобувач освіти готує демонстрацію проєкту, робить відповідні висновки про мовлення львів'ян, проте допускає певні неточності в аналізі мовного матеріалу;

19-15 балів : проєкт частково презентує записи, які студент зібрав упродовж лекційного курсу;

14-10 балів : проєкт не демонструє достатньої кількості зібраного матеріалу;

9-5 балів : презентований проєкт містив неточності, студент не описав комунікативної ситуації містян;

4 бали – 1 бал : студент підготував лише усний виклад проєкту і допустив низку помилок;

0 балів : студент не підготував проєкту.

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Академічна доброчесність: очікується, що відповіді студентів

	<p>будуть оригінальними. Виявлення ознак академічної недоброчесності у відповіді студента, незалежно від масштабів плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Пропущене практичне заняття слід відпрацювати до початку наступного (виконати всі практичні завдання та показати їх викладачеві; можливе й часткове опитування теоретичного матеріалу). Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач винятково в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру під час практичних занять, участь в обговоренні, виконанні додаткових мотиваційних завдань. При цьому обов'язково враховується присутність та активність на занятті; недопустимість пропусків на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання для самоконтролю</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «варіант», «варіантність». 2. Урбанолінгвістика як об'єкт наукового дослідження: методи, теоретичні засади, основні праці. 3. Поняття західноукраїнський і східноукраїнський варіанти літературної мови: історія дослідження, розрізнення і взаємодія. 4. Основні мовознавчі праці, у яких відображено два різновиди української літературної мови. 5. Койне/балак/гвара/діалект/говірка - диференційні ознаки. 6. Позамовні чинники, що впливають на мовотворення у різний період розвитку української літературної мови. 7. Соціолекти як одна з вагомих ознак мовного портрета міста Львова зосібна і міста загалом.

8. Історія Львова і основні дати, у яких відображено мовні процеси, що у майбутньому вплинули на формування західноукраїнського літературного варіанта мови.
9. Роль Церкви й духовництва у мовотворчих процесах на теренах Західної України загалом і у Львові зокрема.
10. Шкільництво й реформа освіти : від найдавніших часів і до сьогодні.
11. Мовний портрет Львова у міжвоєнний час.
12. Персоналії у розвитку західноукраїнського варіанта літературної мови.
13. Побутовізми, фразеологізми, емоційно забарвлена лексика у творчості сучасних львівських письменників.
14. Мовний етикет у лінгвопортреті міста Львова.
15. Особливості мовлення сучасних містян Львова.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. /дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, години	Термін виконання
1т. 4 год	<p>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. Варіантність української літературної мови як вияв складних соціально-мовних процесів</p> <p>Тема 1-2 Вступ. Вступні зауваги</p> <p>1. Поняття «варіантність» у лінгвістиці.</p> <p>2. Варіанти літературної мови у різні періоди ІУЛМ:</p> <p>А) києворуський період;</p> <p>Б) епоха Відродження;</p> <p>В) реформаційна і контрреформаційна доба;</p> <p>Г) від ранньомодерних часів і до сьогодні.</p>	лекція	<p>Фаріон І. Суспільний статус староукраїнської (руської) мови у XIV-XVII ст. : мовна свідомість, мовна дійсність, мовна перспектива. Львів, 2015. 656 с.</p> <p>Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні: зовнішня історія української мови XI – XX ст. Київ, 2020. 192 с.</p> <p>Жмаєва Н.С. Мовна норма і варіативність. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського. Лінгвістичні науки. 2012. №15. С. 74–82.</p>		
1 т. 2 год	<p>Тема 3 Західноукраїнський і східноукраїнський варіанти літературної мови</p> <p>1. Історія дослідження двох варіантів літ.мови.</p> <p>2. Регіональні відмінності.</p>	лекція	<p>Верхратський І. Г. Про говір галицьких лемків. Львів, 1902. 368 с.</p> <p>Верхратський І. Г. Говір батюків (опільський / наддністрянський говір). Львів, 1912. 307 с.</p> <p>Жмасва Н.С. Мовна норма і варіативність. <i>Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського. Лінгвістичні науки.</i></p>	Самостійна робота – 8 год	Проект: Рукописні чи друковані тексти львівських

			<p>2012. №15. С. 74–82.</p> <p>Матвіяс І. Варіанти української літературної мови. Київ 1998. 162с.</p> <p>Зарінова М. Лексична варіантність в українській літературній мові кінця ХІХ – початку ХХ ст.: дис. ... канд. філол.наук: 10.02.01. Інститут української мови НАН України. Київ, 2020.</p>	освітніх осередків і друкарень періоду 16-17 ст., 18 ст.	
2т. 2 год	<p>Тема 4</p> <p>Взаємодія між західноукраїнським і східноукраїнським варіантами у ХІХ ст.</p> <p>1. Культурно-історичні передумови. 2. Особливості функціонування.</p>	лекція	<p>Чапленко В. Історія нової української літературної мови (17ст. -1933). Нью-Йорк,1970.</p> <p>Матвіяс І. Варіанти української літературної мови. Київ, 1998. 162с.</p> <p>Жмаєва Н.С. Мовна норма і варіативність. <i>Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського. Лінгвістичні науки.</i> 2012. №15. С. 74–82.</p> <p>Зарінова М. Лексична варіантність в українській літературній мові кінця ХІХ – початку ХХ ст.: дис. ... канд. філол.наук: 10.02.01. Інститут української мови НАН України. Київ, 2020.</p>	<p>Самостійна робота – 6 год.</p> <p>Проект: Освітня складова міста Львова в добу Середньовіччя і її вплив на моне тло..</p>	
3 т. 2 год	<p>Тема 5</p> <p>Мова міста як об'єкт мовознавчих студій:</p> <p>1) Поняття «койне», «гвара», «діалект»; 2) Соціолекти як невід'ємна частина міського мовного простору: А) жаргон,</p>	лекція	<p>Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг. Київ, Критика, 2004. 464 с.</p> <p>Степанов Є. Мова міста як соціолінгвістична проблема. <i>Вісник Львівського університету.</i> Серія філол.</p>	<p>Самостійна робота – 6 год</p> <p>Проект: Персоналії минулого і сьогодення,</p>	

	Б) арго, В) сленг.		2006. Вип. 38. Ч. II. С. 65-71.	що творять культурний і мовний портрети міста	
4 т. 4 год	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Мовна ситуація Львова в різні періоди Тема 6-7 Роль Львова у розвитку української літературної мови 1. Дати і події в історії міста як важливі чинники у мовотворенні. 2. Друкарство. 3. Шкільництво.	Лекція	Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні: зовнішня історія української мови XI – XX ст. Київ, 2020. 192 с. Фаріон І. Суспільний статус староукраїнської (руської) мови у XIV-XVII ст. : мовна свідомість, мовна дійсність, мовна перспектива. Львів, 2015. 656 с.	Самостійна робота -6 год Проект: На основі часопису «Нова хата» підготувати доповідь Західноукраїнський літературний варіант мови і його репрезентація на сторінках часопису (фонетичні, морфологіч., лексичні аспекти)	
5 т.	Тема 8	Лекція	Кубайчук В. Хронологія мовних подій в	Самостійна робота -8	

2 год	<p>Церква і місто. Духівництво в обороні рідного слова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) реформаційний період (Православна Церква, Унійна Церква); 2) Львівське братство і його роль у мовній царині. 		<p>Україні: зовнішня історія української мови XI – XX ст. Київ, 2020. 192 с.</p> <p>Фаріон І. Суспільний статус староукраїнської (руської) мови у XIV-XVII ст. : мовна свідомість, мовна дійсність, мовна перспектива. Львів, 2015. 656 с.</p>	<p>год</p> <p>Проект: Мова реклами (простежити мовностилістичний аспект у львівських часописах міжвоєнного періоду)</p>	
5 т. 2 год	<p>Тема 9</p> <p>Львів у складі Австро-Угорщини і мовне питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) освітня реформа в Галичині (XVIII ст.); 2) заснування Греко-католицької Духовної Семінарії і Львівського університету. 	Лекція	<p>Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні: зовнішня історія української мови XI – XX ст. Київ, 2020. 192 с.</p> <p>Чапленко В. Історія нової української літературної мови (XVII ст. – 1933). Нью-Йорк, 1970.</p>	<p>Самостійна робота -8 год</p> <p>Проект: Динаміка лексикону міста Львова (на основі лексикографічних джерел).</p>	
6 т. 4 год	<p>Тема 10-11</p> <p>«Український П'ємонт» у мовотворчому процесі (XIX ст.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільно-політичні події у Львові як відгомін загальноєвропейської «Весни народів». 2. Викладання української мовою у народних школах Східної Галичини. 3. Просвітницька робота «Руської Трійці». 	Лекція	<p>Чапленко В. Історія нової української літературної мови (XVII ст. – 1933). Нью-Йорк, 1970.</p> <p>Зарінова М. Лексична варіантність в українській літературній мові кінця XIX – початку XX ст.: дис. ... канд. філол.наук: 10.02.01. Інститут української мови НАН України. Київ, 2020.</p>	<p>Самостійна робота-6 год</p> <p>Доповідь: Львів (Галичина) у розвитку сучасної української літературної мови</p>	

	<p>4. Кафедра української мови у Львівському університеті.</p> <p>5. Видавнича діяльність у Львові (літературно-наукові і політичні часописи).</p> <p>6. Заснування Просвіти і НТШ.</p>				
<p>7 т. - 8 т. 4 год</p>	<p>Тема 12-13 Львів на зламі XIX –XX ст.</p> <p>1.Українська мова у часи I Світової війни. 2. Львів як осередок наукової видавничої справи (граматики, підручники, словники). 3. Діяльність Філологічної Секції НТШ. 4. Львів крізь призму «мовних особистостей» (Іван Франко, М.Грушевський, Митрополит А.Шептицький та ін.).</p>	лекція	<p>Гірняк С. П. Пастирські послання Андрея Шептицького як віддзеркалення мовної ситуації на західноукраїнських землях на межі XIX – XX століть. <i>Вісник Харківського нац. ун-ту імені В.Н. Каразіна</i> № 1048. Серія: Філологія. Вип. 67. Харків, 2013. С. 85 – 91.</p> <p>Чапленко В. Історія нової української літературної мови (XVII ст. – 1933). Нью-Йорк, 1970.</p> <p>Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус. Чернівці, 1998. С.113-139.</p>	<p>Самостійна робота – 4 год</p> <p>Проект:</p> <p>Текстова тканина сучасного Львова :</p> <p>Емпороніми</p> <p>Ергоніми</p> <p>Епіграфіка</p>	
<p>9 т. 2 год</p>	<p>Тема 14 Мова міста у міжвоєнний період</p> <p>1. Львівське койне у текстах львівських письменників 30-их р. XX ст.):</p> <p>а) урбаністична побутова лексика;</p> <p>б) роль мовного етикету у лінгвопортреті міста;</p>	Лекція	<p>Гірняк С. П. Роль соціолекту інтелігенції східної Галичини у формуванні норм української літературної мови (кінець XIX – перша половина XX ст.): дис. ... докт. філолог. наук: 10.02.01. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич, 2018.</p> <p>Підкуймуха Л. Мова Львова, або коли й</p>	<p>Самостійна робота 4 год</p> <p>Проект:</p> <p>Зробити запис уривку усного розмовного міського мовлення й</p>	

	<p>в) соціолекти у мовному побуті Львова;</p> <p>г) фразеологізми у текстах західноукраїнських письменників.</p>		<p>батяри говорили. Київ, 2020. 328с.</p> <p>Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900-1941). Стан і статус. Чернівці, 1998. С.113-139.</p> <p>Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг. Київ, Критика, 2004. 464 с.</p> <p>Степанов Є. Мова міста як соціолінгвістична проблема. <i>Вісник Львівського університету</i>. Серія філол. 2006. Вип. 38. Ч. II. С. 65-71.</p>	<p>описати комунікативну ситуацію містян. Зробити висновки щодо нормативності мовлення містян.</p>	
<p>10 т. 2 год</p>	<p>Тема 15 Львів сучасний і мовне питання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості мовлення мешканців Львова. 2. «Львівське койне» в архітектоніці міста. 3. «Львів понад усе»: львівські персоналії крізь мовну палітру (Ю.Винничук, Ілько Лемко, М.Савка, Ю.Андрухович, В.Неборак та ін.) 	<p>Лекція</p>	<p>Підкуймуха Л. Мова Львова, або коли й батяри говорили. Київ, 2020. 328с.</p> <p>Ілько Лемко. Львів понад усе. Спогади львів'янина другої половини двадцятого століття : вид. 3-тє доп. Львів, 2017. 240 с.</p> <p>Львів – місто, що надихає. Література /упор. Ольга Муха. Львів, 2017. 448 с.</p>	<p>Самостійна робота 4 год</p> <p>Проект: Прослідкувати й зафіксувати етикетні формули комунікації містян: привітання, прощання, вдячність, вибачення (одне на Ваш вибір).</p>	

				Зробити висновки про залежність/ незалежність вибору етикетних формул у певних міських соціогрупах (вік, стать, професія тощо).	
--	--	--	--	---	--